

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2022/010 van 11 februari 2022

INLEIDENDE SAMENVATTING

Tewerkstelling als student – Terugvordering schooltoeslag – Noties ‘Fout van de uitbetalingsactor’ en ‘normaal rekenschap geven’

In het kader van de terugvordering van onverschuldigd uitbetaald Groeipakket ingevolge de winstgevende activiteit van een student, toetste de Geschillencommissie de noties ‘fout van de uitbetalingsactor’ en ‘normaal rekenschap geven’.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2022/010

11 februari 2022

REPERTORIUMNR. GC/21/A0241

INZAKE : Mevrouw, wonende te
.....;

- Verzoekster -

TEGEN :

....., met maatschappelijke zetel te

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat per e-mail d.d. 29 september 2021 door verzoekster bij de Geschillencommissie¹ werd ingediend, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 27 september 2021;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 5 november 2021 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 11 februari 2022 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch verzoekster noch verwerende partij op de zitting van 11 februari 2022 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

De verwerende partij betaalde tot en met 31 augustus 2020 Groeipakket aan verzoekster voor haar dochter (°).

Vermits werd vastgesteld dat als studente meer dan 80 uren heeft gewerkt tijdens de maanden juni tot en met augustus 2020, werd het Groeipakket voor deze periode door verwerende partij van verzoekster teruggevorderd bij aangetekende brief van 27 september 2021, waartegen voorliggend verzoek is gericht.

3. Standpunt van verzoekster:

Verzoekster gaat niet akkoord met de terugvordering en heeft haar grieven bij voorliggend verzoek d.d. 29 september 2021 als volgt verwoord:

“Als mijn dochter gestart is met werken heb ik de 3 de en 4 de maand jullie opgebeld om dit te melden dat zei volle maanden ging werken jullie zeiden geen probleem we maken het in orde ik vroeg zowel de 1 ste keer ik zal toch geen maanden moeten terug betalen hè want ik ben alleen staande toen was van nee alles komt in orde vandaag krijg ik een brief en ik moet 3 maand terug betalen bedrag van 676,62 ik verdien maar het dubbel , vind dit niet echt mijn fout maar als dit moet terug betaald worden kan ik niet anders dan in schijven van 50 euro de maand Mijn naam Was gezinsbijslag voor de dochter”

Bij e-mail van 6 oktober 2021 heeft verzoekster daar nog aan toegevoegd:

“Ik vind dit zeer jammer dit te moeten mee maken als alleen staan de , ik heb daar van niets op papier geen gespreks op name dus jammer , en ook geen geld om verdere stappen te zetten , dus ik zou toch weer aan het kortste eind trekken , ik zal maar 50 euro de maand betalen ...”

basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

4. Standpunt van verwerende partij:

- Bij betwiste beslissing van 27 september 2021 heeft de verwerende partij aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“Wij hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht over de periode van 06/2020 tot 08/2020. We hebben vastgesteld dat je een bedrag van € 676,62 kreeg waar je geen recht op had.

*Jongeren die onderwijs volgen mogen maximaal 80 uren per maand werken.
volgde onderwijs tijdens het academiejaar 2019-2020. Aangezien zij meer dan 80 uren per maand werkte, was er geen recht op het Groeipakket (artikel 8, § 2, 3°, Groeipakketdecreet en artikel 29 BVR Rechtgevend kind).*

(...)

De verjaringstermijn bedraagt drie jaar (Art. 97 Decreet Groeipakket). Rekening houdend met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard.”

- Bij e-mail d.d. 31 januari 2022 heeft verwerende partij ten aanzien van de Geschillencommissie aangegeven dat het dossier niet lijkt te kunnen worden herzien, maar wel het nodige zou kunnen worden gedaan voor het uitwerken van een afbetalingsplan.
- Bij e-mail d.d. 2 februari 2022 heeft verwerende partij aangaande haar standpunt aan de Geschillencommissie verder meegedeeld wat volgt:

“In de bijlage kan je nodige brieven vinden voor dit verhaal. Het telefonisch contact is niet opgenomen in ons dossier maar ik merk dat begin september 2020 is ingegrepen in dit dossier en het kind in beletsel werd geplaatst. Als ik dan zie dat de maanden juni tot augustus worden teruggevorderd, dan lijkt dit te stroken met mevrouw haar verklaring dat zij na 3 à 4 maanden tewerkstelling ons op de hoogte bracht. Wij zullen dan ingegrepen hebben in het dossier zodat er niet verder werd uitbetaald in afwachting van de DMFA's die zoals jullie weten pas in 2021 volgden. Bij de verwerking van de DMFA's in 2021 zal dan gebleken hebben, zoals mevrouw reeds aangaf, dat het kind in kwestie te veel werkte voor de maanden juni – augustus 2020 (en erna waarschijnlijk ook maar daar werd niet meer uitbetaald).

Op 1 oktober 2020 werd mevrouw al op de hoogte gebracht van het beletsel (zie bijlage brief 20201001) en ook de STU02 brieven van 6 september 2019 en 29 juni 2020 schetsten reeds duidelijk de voorwaarden om verder recht te hebben op de kinderbijslag. Volgens mij is hier correct gehandeld. Er werd tijdig ingegrepen in het dossier en de maanden in kwestie leveren nu eenmaal een terugvordering op. Mevrouw wist dat of moest dat weten aan de hand van de verstuurd brieven.”

5. Beoordeling in rechte:

Voorliggend verzoek d.d. 29 september 2021 is gericht tegen de beslissing van de verwerende partij d.d. 27 september 2021 waarbij de gezinsbijslag voor het meerderjarige kind voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 augustus 2020, ten bedrage van in totaal € 676,62, werd teruggevorderd vermits de jongere als studente tijdens deze maanden meer dan 80 uren was tewerkgesteld.

5.1 Recht op het Groeipakket voor meerderjarige studenten

De bepalingen van artikel 8, § 2, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet stellen dat:

“Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

2° tot en met de maand waarin het 21 jaar wordt als het een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft als vermeld in artikel 16;

3° tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als het leerling, student, stagiair of schoolverlater is, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2°;

4° zonder leeftijdsbeperking voor de toepassing van boek 5, deel 2, als het ten minste 21 jaar oud was op 1 juli 1987 en behoort tot een van de categorieën, vermeld in artikel 63, eerste lid, 2°, van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, zoals dat gold vóór de wijziging door de wet van 29 december 1990.

De gezinsbijslag wordt in de gevallen, vermeld in het eerste lid, 2°, 3° en 4°, toegekend overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden.”

De bepalingen van artikel 29, § 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen (BVR Rechtgevend kind) bepalen in uitvoering van art. 8, § 2, 2^e lid Groeipakketdecreet aangaande studenten dat:

“De winstgevende activiteit van het kind dat onderwijs volgt of een vorming doorloopt, leidt tot de schorsing van de gezinsbijslagen, tenzij die activiteit:

1° gedurende maximaal 475 uur, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, uitgeoefend wordt in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten als vermeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;

2° in een maand niet meer dan tachtig uren uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is als vermeld in punt 1°;

3° uitgeoefend wordt door een kind als zelfstandige en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep.

Als het kind dat onderwijs volgt of een vorming doorloopt, een sociale uitkering ontvangt op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, worden de gezinsbijslagen geschorst voor de maand waarop de uitkering betrekking heeft. Als het een sociale uitkering ontvangt die voortvloeit uit een tewerkstelling tijdens een systeem van alternerend leren of een bezoldigde stageovereenkomst, worden de maandelijkse gezinsbijslagen niet geschorst.”

In casu werd de gezinsbijslag voor het meerderjarige kind door de verwerende partij toegekend tot en met 31 augustus 2020 gezien zij tijdens het schooljaar 2019-2020 onderwijs volgde.

..... was daarbij vanaf juni 2020 meer dan 80 uren per maand tewerkgesteld zodat niet langer bleek te zijn voldaan aan de voorwaarde van artikel 29, § 1, 2° BVR Rechtgevend kind.

Uit voorliggend verzoek blijkt dat verzoekster in wezen niet betwist dat er voor de kwestieuze periode van 1 juni 2020 tot en met 31 augustus 2020 geen Groeipakket kan worden toegekend. Zij wijst er evenwel op dat zij de verwerende partij van de tewerkstelling van in kennis heeft gesteld en geen fout van harentwege ten grondslag ligt aan de terugvordering. In ondergeschikte orde vraagt zij de eventuele schuld ten aanzien van de verwerende partij te voldoen door middel van maandelijkse afbetalingen ten bedrage van telkens € 50:

“Als mijn dochter gestart is met werken heb ik de 3 de en 4 de maand jullie opgebeld om dit te melden dat zei volle maanden ging werken jullie zeiden geen probleem we maken het in orde ik vroeg zowel de 1 ste keer ik zal toch geen maanden moeten terug betalen hè want ik ben alleen staande toen was van nee alles komt in orde vandaag krijg ik een brief en ik moet 3 maand terug betalen bedrag van 676,62 ik verdien maar het dubbel , vind dit niet echt mijn fout maar als dit moet terug betaald worden kan ik niet anders dan in schijven van 50 euro de maand Mijn naam Was gezinsbijslag voor de dochter”

5.2 Opportuniteit van de terugvordering van het onverschuldigde bedrag aan uitbetaalde schooltoeslag

5.2.1. Algemene principes

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigde heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing. Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Rechtspraak en administratieve praktijk:**

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – stuk 10 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

‘Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring.

Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de

kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.

Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.'

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer hij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de sociale zekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R. 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122).

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld: *'De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.*

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;
- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;
- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de

rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'

Verder kan worden verwezen naar de volgende nieuwe administratieve onderrichtingen in de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 3.12.2019 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende het Groeipakket:

"(...) 6. De toekenningsprocedure

Het streefdoel bestaat erin de schooltoeslag 2019/2020 zo veel mogelijk automatisch toe te kennen. Zodra het SEPAR-gezin in GPA is aangemaakt zal het onderzoek- en de vaststelling van de schooltoeslag automatisch verlopen; en dit zowel wat betreft de nationaliteitsvoorwaarden, de pedagogische voorwaarden als de financiële voorwaarden betreft.

(...)

6.1. Onderzoek naar de totale inkomsten van de inkomensverstrekkers

Wanneer in de automatische procedure de gegevens over het inkomen van (één van) de inkomensverstrekker(s) voor het inkomstenjaar 2017 niet kunnen worden verkregen via de flux zal de consulent deze gegevens met een brief + formulier (de SEPARST07) dienen op te vragen. Bij ontvangst van deze gegevens kan het onderzoek worden voortgezet.

(...)

Dit resulteert in volgende typesituaties:

- Aanslagbiljet (Inkomensverstrekker A en inkomensverstrekker B) beiden aanwezig voor het inkomstenjaar 2017
→ berekening schooltoeslag in de automatische procedure.*

- Aanslagbiljet voor 2017 voor Inkomensverstrekker A aanwezig, maar aanslagbiljet voor 2017 voor inkomensverstrekker B niet aanwezig
→ blokkeren berekening schooltoeslag en de brief met het formulier om de inkomens op te vragen verzenden:
-ofwel ontvangst aanslagbiljet voor 2017 voor inkomensverstrekker B: berekening schooltoeslag in de automatische procedure.
-ofwel Inkomen inkomensverstrekker A en inkomensverstrekker B voor 2019 via manueel alarmbel (bewijstukken van minstens 6 maanden) te bewijzen .*
- Aanslagbiljet voor inkomensverstrekker A voor 2017 is aanwezig en manueel alarmbel inkomen voor inkomensverstrekker B voor 2019 is aanwezig:
→ blokkeren berekening schooltoeslag zolang manueel alarmbel inkomen voor inkomensverstrekker A voor 2019 ontbreekt.*

- Aanslagbiljet voor Inkomensverstrekker A voor 2017 is aanwezig en een papieren aanslagbiljet voor inkomensverstrekker B voor 2017 en toekenning minimaal bedrag schooltoeslag + vraag om hoger bedrag via manueel alarmbel inkomen voor beide inkomensverstrekkers: geen herberekening van de schooltoeslag. De bijpassing zal gebeuren bij de verificatie van het inkomen voor 2019 in 2021 waarmee dit verminderd inkomen bevestigd wordt.*

(...)

5.2.2. Toepassing van de voormelde principe inzake terugvordering bij fout van de administratie in casu

De Geschillencommissie benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een materiële fout of vergissing van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Vervolgens moet worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

Verzoekster stelt in haar verzoek d.d. 29 september 2021 dat zij de verwerende partij van de tewerkstelling van heeft ingelicht 'de 3^e en 4^e maand', derhalve in augustus en/of september 2020.

Hoewel er dienaangaande geen bewijs wordt aangeleverd, merkt de verwerende partij in haar standpunt per e-mail d.d. 2 februari 2022 op dat dit lijkt te stroken met het verloop van de behandeling van het dossier daar de betalingen met ingang van 1 september 2020 werden stopgezet.

De verwerende partij heeft bij brief van 1 oktober 2020 reeds aan verzoekster gevraagd de loonfiches betreffende de tewerkstelling van te bezorgen voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 augustus 2020.

Gezien niet blijkt dat de verwerende partij voordien reeds in kennis werd gesteld van de tewerkstelling van en nog niet beschikte over de DmFa²-gegevens van die tewerkstelling, stelt de Geschillencommissie vast dat verwerende partij adequaat heeft gereageerd eenmaal zij door verzoekster van de tewerkstelling in kennis werd gesteld.

Vermoedelijk heeft verzoekster verwerende partij gecontacteerd omdat zij merkte dat zij na de start van de tewerkstelling van haar dochter verder de kinderbijslag bleef ontvangen.

Er dient bijgevolg te worden besloten dat er geen fout van de verwerende partij ten grondslag ligt aan de onverschuldigde betalingen zodat het voordeel van de bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet in casu geen toepassing kan vinden.

5.3. Afzien van terugvordering

De bepalingen van artikel 13, 1^e t.e.m. 3^e lid van het 'BVR van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BVR Rechten en plichten begunstigen)' stellen dat:

"De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van

² DmFa is de afkorting van 'Déclaration multifonctionnelle / multifunctionele aangifte'; de elektronische kwartaalaangifte van de werkgever (of zijn mandataris) aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Die vervangt sinds het eerste kwartaal van 2003 de papieren kwartaalaangifte. Met die aangifte bezorgt de werkgever aan de RSZ de loon- en arbeidsgegevens van de werknemer, en hij maakt per werknemer een attest op met die gegevens. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) verdeelt automatisch die attesten aan de sociale zekerheidsinstellingen, die ze zo nodig doorsturen naar de instellingen van het secundair netwerk van de sociale zekerheid (bijvoorbeeld de kinderbijslagfondsen, de ziekenfondsen). De DmFa wordt multifunctioneel genoemd omdat ze gebruikt kan worden door de verschillende sectoren van de sociale zekerheid (kinderbijslag, werkloosheid, ziekte- en invaliditeitsuitkering, enz.)

die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.

Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:

- 1° te goeder trouw zijn;*
- 2 zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid ontvangen heeft.”

De Bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering bevat de volgende toelichting betreffende voormeld artikel 13:

“Op basis van artikel 103, §2, van het Groeipakketdecreet, worden in dit artikel de bijkomende voorwaarden voor het afzien van de terugvordering van onverschuldigde betalingen verder uitgewerkt. Met dit artikel wordt de huidige procedure gebaseerd op de Circulaire Omzendbrief 1346 verder gezet.

Zo kan de uitbetalingsactor afzien van de terugvordering van een onverschuldigde betaling op vraag van de schuldenaar wanneer deze te goeder trouw is.”

Bij de Toelichtingsnota nr. 19 van 18 mei 2021 (aangepaste versie van 26 oktober 2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure, worden met betrekking tot het begrip ‘te goeder trouw’ volgende administratieve richtlijnen gegeven:

“5.3.1. Te goeder trouw

Een ontvanger wordt geacht te goeder trouw te zijn als hij niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.

Gelet op de complexiteit van de regelgeving kan de ontvanger niet worden geacht te weten of te moeten weten dat hij al dan niet recht had op de onverschuldigde betaalde toelage wanneer de ontvanger ter goeder trouw was en dat hij erop mag vertrouwen dat de uitbetalingsactor de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Het is aan de uitbetalingsactor om het vermoeden van de goede trouw van de ontvanger te weerleggen. Om de goede trouw te beoordelen moet de uitbetalingsactor het standpunt innemen van een ontvanger die handelt met ‘normale voorzichtigheid en toewijding’ en niet dat van de concrete ontvanger die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit dat de concrete ontvanger het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden, geen weerslag.

De goede trouw van de ontvanger zal geval per geval moeten worden beoordeeld. Als algemene regel kan men stellen dat het vermoeden van de goede trouw weerlegd is als de ontvanger:

- onverschuldigde toelagen ontving wegens frauduleuze handelingen of door de ontvanger afgelegde valse of bewust onjuiste verklaringen;*
- bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) had ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen;*

- *wegens de aard van de betaling (bv. dubbele betaling van eenzelfde toeslag voor dezelfde periode) zelf onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het feit dat de betaling onverschuldigd is."*

Er dient in eerste instantie te worden vastgesteld dat aangaande de betwiste terugvorderingsbeslissing d.d. 27 september 2021, de verwerende partij de verjaringstermijn van 3 jaar heeft weerhouden en geen toepassing heeft gemaakt van de 5-jarige verjaringstermijn die conform de bepalingen van artikel 97, 2^e lid Groeipakketdecreet wordt toegepast indien de onverschuldigde betaling het gevolg is van bedrog of bedrieglijke handelingen van de begunstigde.

Uit de door verwerende partij bezorgde stukken blijkt evenwel dat verzoekster bij infobrieven van 6 september 2019 en 29 juni 2020 in kennis werd gesteld van het feit dat een tewerkstelling van meer dan 80 uren per maand een beletsel vormt voor de toekenning van de gezinsbijslag.

Bijgevolg blijkt dat verzoekster op het ogenblik van de toekenning van de gezinsbijslag voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 augustus 2020 wist of redelijkerwijs kon weten dat de tewerkstelling van haar dochter een beletsel vormde voor het recht op de gezinsbijslag en deze derhalve ten onrechte werd toegekend. Dit kan ook begrepen worden uit de melding die verzoekster deed en waaruit dus haar besef blijkt dat de tewerkstelling een invloed kon hebben op de kinderbijslag (cf. *"Als mijn dochter gestart is met werken heb ik de 3 de en 4 de maand jullie opgebeld om dit te melden dat ze volle maanden ging werken jullie zeiden geen probleem we maken het in orde"*).

De Geschillencommissie meent dan ook dat de goede trouw van verzoekster in de zin van de bepalingen van artikel 13, 2^e lid BVR Rechten en plichten begunstigden niet kan worden weerhouden zodat er evenmin kan worden afgezien van invordering. Dit neemt niet weg dat de verzoekster zeer correct melding heeft gedaan van de tewerkstelling; voor de kinderbijslagregelgeving gaat het echter over het begrip 'niet wist of redelijkerwijze niet kon weten dat hij ten onrechte toelagen in het kader van het gezinsbeleid heeft ontvangen.'

De Geschillencommissie kan dan ook begrip opbrengen voor de frustratie van verzoekster toen zij een brief ontving inzake de terugbetaling van de onverschuldigd uitbetaalde gezinsbijslag aangezien er haar telefonisch zou bevestigd zijn dat het kinderbijslagdossier zou in orde gemaakt worden (cf. *"Als mijn dochter gestart is met werken heb ik de 3 de en 4 de maand jullie opgebeld om dit te melden dat ze volle maanden ging werken jullie zeiden geen probleem we maken het in orde ik vroeg zowel de 1 ste keer ik zal toch geen maanden moeten terug betalen hè want ik ben alleen staande toen was van nee alles komt in orde"*) Echter kon de rechtzetting door de verwerende partij enkel betrekking hebben op de toekomst en is de uitbetalingsactor bij toepassing van artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet wettelijk verplicht om terug te vorderen wat onverschuldigd uitbetaald werd.

5.4. Vraag om afbetalingsplan

Uit haar verzoek d.d. 29 september 2021 blijkt in ondergeschikte orde dat verzoekster het ten onrechte ontvangen bedrag van € 676,62 wenst af te betalen via maandelijkse aflossingen ten bedrage van telkens € 50. Zij merkt daarbij op dat haar inkomsten maar het dubbele bedragen van het door de verwerende partij teruggevorderde bedrag.

De bepalingen van artikel 14 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018 betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan (BVR Herziening en Geschillencommissie) stellen dienaangaande dat:

“Als de verzoeker een afbetalingsplan voorstelt aan de commissie, legt de verzoeker een overzicht van zijn actuele schuldenlast en inkomen voor.

De commissie hoort het standpunt van de uitbetalingsactor over het verzoek om met een afbetalingsplan te werken.

Nadat beide partijen gehoord zijn en de verzoeker akkoord is gegaan met het concrete afbetalingsplan, kan de commissie dat afbetalingsplan in haar beslissing opnemen.

Om de solvabiliteit van de verzoeker te controleren, kan de commissie een beroep doen op de sociale inspectie- en begeleidingsdienst, vermeld in artikel 23 van het decreet van 7 juli 2017.”

Bij Toelichtingsnota nr. 19 van 18 mei 2021 – aangepaste versie 26.10.2021 – van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de ‘Vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure’ werden volgende administratieve richtlijnen aangaande het uitwerken van een afbetalingsplan bepaald:

“3.6. Afbetalingsplan: maximaal 5 jaar

Indien inhoudingen op toekomstige toelagen in het kader van het gezinsbeleid niet mogelijk zijn, kan de ontvanger via een afbetalingsplan terugbetalen. Dit plan moet steeds in overleg met de ontvanger worden opgemaakt. De hoogte van het bedrag moet zo worden bepaald dat de afbetaling van de schuld maar maximaal vijf jaar in beslag neemt. Een afbetalingsplan dat langer dan vijf jaar duurt, is mogelijk, mits de nodige motivatie waarom het plan langer dan vijf jaar in beslag neemt.”

Uit deze richtlijnen blijkt dat het af te spreken afbetalingsplan daarbij niet zo zeer afhankelijk is van de solvabiliteit van de begunstigde, maar van het feit dat er geen inhoudingen op verder verschuldigd Groeipakket meer kunnen worden uitgevoerd en van de totale duur die de afbetaling van de totale schuld in beslag neemt.

Gelet op het feit dat de verwerende partij zich niet principieel verzet tegen het door verzoekster vooropgestelde afbetalingsplan, er geen Groeipakket meer aan verzoekster wordt toegekend zodat er geen inhoudingen meer mogelijk zijn en de schuld van € 676,62 ruim binnen de maximale termijn van 5 jaar zal zijn afbetaald bij maandelijkse aflossingen ten bedrage van € 50, meent de Geschillencommissie dat de voorgestelde maandelijkse afbetalingen kunnen worden aanvaard.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk maar **ongegron**d is en bevestigt zij de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 27 september 2021 in de mate dat het Groeipakket voor voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 augustus 2020 terecht van verzoekster werd teruggevorderd.

De Geschillencommissie bepaalt dienaangaande dat verzoekster in toepassing van de bepalingen van artikel 14 BVR Herziening en Geschillencommissie de aan verwerende partij verschuldigde som van € 676,62 mag terugbetalen via maandelijkse afbetalingen van telkens € 50.

Aldus uitgesproken te Brussel op **11 februari 2022**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Anja Hellemans (FONS), effectieve leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te
.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens